

Izhaja:
vsako sredo popoldne
in soboto zjutraj
Stane za celo leto 15 L.
pol leta 8 L.
četrt leta 4 L.
Za inozemstvo celo
leto 35 L.
Na naročila brez a-
poslane naročnine se
ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik:
Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 97

V Gorici, v soboto 5. decembra 1925.

Leto VIII.

Nefrankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglas-
se računajo po dogo-
voru in se plačajo v na-
prel. List izdaja kon-
sorcijski.

GORIŠKE STRAZE
Tisk Zadruga tiskarne
v Gorici, Riva Piazzal-
ta št. 18.

Uprava in uredništvo:
ulica Mameli št. 5,
— (prej Scuole). —

Slomšek-Prešeren-Krek.

V teh zadnjih dneh smo obhajali tri velepomembne obletnice: sto-petindvajset letnico rojstva škofa Slomškega in pesnika Prešerna in šestdesetletnico rojstva Evangelista Kreka. Povsod, kjer biva naš rod, so se stotisoči našega ljudstva, s hvaležnim srcem in z iskreno mo-litvijo na ustnah spominjali teh naših velikih, nesmrtnih prednikov, teh graditeljev in ustvariteljev naše narodne samobitnosti in kulture. Pomudimo se še mi za hip v mislih pred to trojico naših najodličnejših predhodnikov in oživimo si njihovo sliko. Vsled žalostnih razmer, v katerih životarimo, so njihove po-teze, ki so vklesane in vdolbene v zgodovino našega iztrpinčenega na-roda, postale zlasti med mlajšimi nekoliko zabrisane. Ker pa njihov duh še vedno ustvarjajoče preveva naše narodno življenje in ker še se-daj čuješ prizvok njihovih gorkih in preroških besedi, ako prisluneh srčnim utripljajem našega narodne-ga telesa, zato terja sveta dolžnost, da posvetimo svoje bežeče misli v iskreni in spoštljivi hvaležnosti vsaj za kratek čas tem trem svojim ne-smrtnikom.

Anton Martin Slomšek. Kaj nam je ustvaril ta veliki vladika, čigar zibelka je tekla na zelenem štajer-skem in ki je prvi stoloval na kne-zoškojskem sedežu v Mariboru? Ne mislimo se spuščati v podrobnos-ti. Kako je ta naš plemeniti blago-vestnik ljubil svoj materni jezik in kako je znal vcepljati to ljubezen z gorko in nedosegljivo zgovornostjo v srca vsega slovenskega ljudstva, o tem smo pisali v zadnjih dveh pod-listkih. Kako je z ustanovitvijo Mo-horjeve družbe, ki je v predvojni dobi s svojimi devetdeset tisoč člani razširila milijone knjig med Sloven-ce, udaril granični temelj naši vse-splošni narodni kulturi, je splošno znano in priznано. Naj samo kratko rečemo: Anton Martin Slomšek je naš največji narodni buditelj, je apostol naše narodne zavednosti in oče našega narodnega preroda. Ne-sebična, neutešljiva ljubezen do ma-ternega jezika in vere naših staršev, je sveti nauk, ki ga je zapustil svo-jemu trpečemu in zatiranemu na-rodu.

France Prešeren. Dne 3. dec. je minulo 125 let, kar so sojenice na-klonile revnemu slovenskemu naro-du njegovega največjega pesnika, njegovega pesnika - prvaka. Ta dan se je rodil tam gori pod ponosnim stolom v skromni vasi Vrba Fran-ce Prešeren. Čudežno lepa je naša gorenjska stran. Omamljiva, očar-ljiva naravnost je blejska okolica, v kateri bližini se skriva tiha Vrba. Globoko in skrivnostno je Blejsko jezero, kot nikdar izpeta, mogočna pesem se ti zde v nebo kipeče go-renjske gore. Taka je tudi Prešer-nova pesem. Ko si jo začel vsrka-vati, se ti zdi, da pišeš iz čaše opoj-nosti. Sedaj si zadavljen nad meh-kobo njegove besede in prisluškuješ zuboreči lahkoči njegovega verza. Potem občuduješ globokost njegove zamisli in trpiš ob skrivnosti njego-ve nesrečne ljubezni. Pa zopet pla-ne svetla luč iz mraka, zopet zasine beli dan in ti se opajaš ob divnosti vznesenih besed: »Največ sveta otrokom sliši Slave« ...

Evangelist Krek. Spomin na tega našega duševnega velikana, je med nami še najbolj živ. Še le osem let je minulo, kar počiva po titanskem delu pri Sv. Križu v Ljubljani. Na

tisoče jih je še med nami, ki so ga osebno poznali in ga še vidijo, ka-ko sadi v srca tisočeri poslušalcev vero v našo moč in pravico, upanje v našo bodočnost in ljubezen do rodu in zemlje. Okrog usten kroži nagajiv nasmeh, oči žarijo bistro in prepričevalno, beseda je jasna, soč-

na, včasih tudi šegava, glas doni so-norno kakor bi tolkel ob jeklo, des- snica se dviga in pada, kakor da bi metala semena v razorane njive, za-misel globoka, preroška. Tak je bil naš Krek, naš oče, naš evangelist.

Slomšek - Prešeren - Krek! Bili so trije kovači, ki so s svojim delom skovali temelje za našo sedanost in bodočnost. Njihov spomin nam bo-di svet!

Kaj se godi po svetu?

Dne 1. decembra so svečano pod-pisali v Londonu locarnske pogod-be. Državniki vseh pogodbenih držav so govorili besede o miru, o obnovi Evrope, o novem razdobju v človeški zgodovini. Vso Evropo in skoraj ves svet je prešinil nek tok, ki se mu ne more ustavljati nobena država. Pravičnost in mir, ti dve besedi sta danes program vsakega zunanjega ministra, pa naj se že po tem ravna ali ne.

Toda sredi opojnega veselja, da je 1. decembra odbila ura za sre-čnejše dni, le še nekaj vznemirja opazovalca svetovnih dogodkov.

V prav tistih deželah, ki najbolj visoko drže bakljo miru, v prav tistih pihajo že nasprotne sape, ki hočejo ta mirovni plamen vpihniti. Najhuje vleče čez Nemčijo.

Tihi odhod.

Nemška ministra dr. Luther in dr. Stresemann, ki sta se iskreno in močito trudila ter največ pripomo-gla, da so v Locarnu spisali tiste pogodbe, sta zato bila v največji življenjski nevarnosti. Že v Švico sta dobivala neprestano grozilna pisma, da bosta ob življenje, če bosta sklepala s »francoskimi vra-gi« mir. Neprestano so ju morali čuvati tajni policisti. Ko sta se vr-nila v Berlin ni pojenjal vihar pro-ti njima. Slišali so se že pozivi, naj odstopita, ker sta osramotila v Lo-carnu sveto nemško ime. Vedno bolj in bolj so se množili ti glasovi, dokler se niso posebno v severni Nemčiji zlili v oglušujoč krik, da Nemčija vsaj v London se sme iti podpisat pogodb.

Nemški nacionalisti so že meni-li, da so bitko dobili. Gojili so ve-liko upanje, da bo državni pred-sednik, ki je bil izvoljen s pomočjo njihovih glasov, odrekel svoje pri-voljenje za podpis locarnskih po-godb. Ali tudi to jih je varalo. Maršal Hindenburg se ni dal za-vesti od teh razpaljenih strasti. Podpisal je pogodbe in določil Luthra in Stresemanna, da potuje-ta v London h glavnemu podpiso-vanju.

Znova se je dvignil vihar nem-ških nacionalcev. To pot proti Hin-denburgu, nekdanjemu njihovemu ljubljencu. General Ludendorff, ki je bil v svetovni vojni in tudi pri volitvah desna roka starega marša-la, je zapustil svojega mojstra in ga silovito napadel pred štirinajsti-mi dnevi v svojem glasilu »Völki-scher Kurier« (Ljudski glasnik). »Moje nemško srce,« piše Luden-dorff, »se krči vsled bolesti, ko vi-dim, da namerava maršal žrtvova-ti svojo glavo; in žrtvuje jo, če se bo bralo njegovo ime pod doku-mentom sramote in nečasti (misli na locarnske pogodbe). Mi priča-kujemo, da ne bo maršal podpisal, ampak raje potegnil meč!« V ta-kem načinu je pisalo vse desničar-sko časopisje. Stresemanna je ime-novalo naravnost zločinca. Umlji-

vo je, da je moralo nemško odpo-slanstvo, ki se je odpravljalo na pot v London, imeti precej mirno kri. Tih je bil odhod iz berlinske postaje. Javnost ni vedela ne za kraj, ne a čas odhoda. Močni vo-jaški oddelki so skrivaj zastražili postajo daleč naokrog. Žive duše ni bilo na postaji razen odposlan-stva in uradništva, ko so Nemci šli podpisat svojo prvo častno mi-rovno pogodbo. Nemčija je imela le dvojno izbero: ali se vkloni pri-tisku domačih nahujskanih množic ali sluša glas vesti in željo vsega sveta. V čast moramo šteti, da so nemški vodilni močje opsovani od vojakov šli in v lastni nevarnosti skušali graditi skupno stavbo člo-veštva.

»Bajonet na puškel«

Predno je oddrldal vlak s posta-je je še rekel zunanji minister Stresemann: »V petek se najbrže vrnemo, potem bo treba podati ostavko in se končno odpočiti.«

Te poslovilne besede se že ures-ničujejo.

Hujskanje desničarskih listov ni nič odnehalo. Še več! Med tem ko bodo locarnske pogodbe v marsika-teri državi vplivale na notranjo po-litiko in notranjo ureditev, bodo morda Nemško republiko pogrez-nile v vrtince domačih bojov, mo-goče celo v državljansko vojno.

Iz severne Nemčije, iz Meklen-burške, Šlezije in vzhodne Prusije, prihajajo že poročila o oboroženih trumah. Imajo že posebne udarne čete, ki le čakajo povelja, da je treba naskočiti. Ena taka zveza si je dala ime »Stahlhelm« (jeklena čelada). Druga pa je »Frontbann«, kjer so včlanjeni bivši vojaški bal-tiške armade. V Meklenburgu ima-jo revolucionarno organizacijo vzorno izpeljano. Vsa dežela je raz-deljena v okrožja, ki jim načeljuje višji častnik s stalno mesečno pla-čo. Okrožje se deli v dva ali tri okraje. Vsak okraj šteje 173 do 200 mož. Moštvo mirno dela na svojih poljih, ob sobotah in nedeljah pa ima svoje vojaške vaje. Ostali čla-ni, ki niso v udarnih četah, pa pla-čujejo poseben vojni davek. Mo-narhisti in nemški nacionalci ima-jo že razpredeno svojo vojaško organizacijo po vseh severnih nem-ških krajih. Čakajo le ugodnega trenutka, da stopijo na vlado.

Globoke korenine.

To globoko nasprotstvo, ki loči vso Nemčijo v dva tabora, se pa ni porodilo šele danes ali včeraj. Odkar se je nemško cesarstvo zru-silo in je vstala nova republika, od takrat so že tudi nemški monarhi-sti in nacionalci na eni, republikan-ci na drugi strani.

Večkrat smo že poudarili, da je izvolitev Hindenburga pomenila zmago desnega tabora. Svetovno časopisje je o tem v skrbeh pisalo. Kaj bo, če se zbudi v Nemcih stari

maščevalni duh? Mesto državni-kov bodo govorili topovi in baje-neti.

Vse nemško notranje politično življenje prepletajo boji med tem starim nemškim duhom, duhom o-svete in osvajanj in med novo Nemčijo, ki hoče v bratski vzajem-nosti z drugimi narodi začeti novo dobo.

Dvoje velikih strankinih zboro-vanj se je vršilo dne 15. novembra v Nemčiji. Katoliški centrum je zboroval v Kasselu, nemška nacio-nalna stranka pa v Berlinu. Vsa dr-žava je vedela, da zborujeta dva nasprotna tabora. V Kasselu je šlo za Locarno in Zvezo narodov. »Ne sprejememo,« je odjeknilo v Berli-nu. Grof Westarp, odličen prvak nemških nacionalcev je izjavil na zborovanju, da si stranka ne pusti vzeti pravice nastopati za Bismar-cka in Hohenollernce, za cesarja in monarhijo. Enodušni so pa bili zo-pet v centrumu, kjer so slovesno prisegali na črno-belo-rdeči republi-kaški prapor. Obe zborovanji sta še bolj ločili nasprotne duhove. Na-cionalne stranke so se tesneje okle-nile zgoraj opisanih »domovinskih gibanj« (vaterländische Bewe-gung) kot jih kličejo Nemci, centrum je pa sklenil odločno nadaljevati »locarnsko politiko«.

Po podpisu.

Možato stališče republikanskih strank je razbilo nacionalistične napade. Vihar se polega. Tudi de-sničarski listi že pišejo, da je zdaj pač treba računati z locarnskimi pogodbami in njih posledicami kot z gotovim dejstvom. Luther bo si-cer podal ostavko, a to še ne bo pomenilo, da bi izvojevali desni-čarji niti najmanjšo bitko. Volja večine nemškega naroda, zdravi in trezni duh nemškega ljudstva bo gotovo zmagal nad voljo »renape-težev do katerih še ni segel klic po bratstvu in miru vsega sveta.

Ustavili smo se malo dalje pri opisu dvojnega nemškega duha. Na koncu pa si moramo priznati, da tak dvojen duh se ne uveljavlja le med Nemci, vsa Evropa ga je še polna. Oborožene trume hočejo tu-di marsikje drugod izvojevati zma-go načelom. Polagoma, a gotovo bo prišla doba, ko bomo vsi spoznali, da je rešitev vseh političnih sporov v tem kar imenuje nemški centrum »locarnski duh«.

„Mir vam bodi!“

Iz skritih virov človeške strasti se je porodilo sovraštvo med ljud-stvi. Odkar je človeštvo podvrglo svoje mišljenje in dejanje brez-srčnemu materializmu, ki ubija v divji tekmi vsak človečanski čut, je padla na ta svet grozota svetovne vojne. To prokletstvo je rodilo drugo še zlohotnejše, ko je človeš-tvo zabilo na pozdrav »Mir vam bodi.« Mir v srcih in dušah, v živ-ljenju in ob grobu. V nas pa divja danes demon, ki grize in bije okrog sebe, ker ne poznamo več pošte-nosti in ljubezni. Svetovna vojna, o kateri so nekateri lahkoverni tr-dili, da je vrata v boljše življe-nje, je vrgla med ljudstva razdor in prepir, ki se ni še nikdar ukre-sal s takim zubljem kot ob praša-nju sporazuma med narodi. Veli-ka prižnica miru in bratstva med razdvojenimi narodi, katoliška Cerkev, se trudi, da spravi ljud-stva, a zaman. Politika moči je nad pravičnostjo in Kristovim nau-kom. Nacionalizem je vničil za-

vest človeške skupnosti. Ne bo prišlo do miru, dokler ne bodo vzravnane vse nenaravne narodnostne in jezikovne razlike.

Sv. stolica je prišla do spoznanja, morda ne prekasno, da mora tvoriti osrednje prašanje vaticanske politike prašanje sporazuma med narodi. Ali se ne godi, da katoličani preslišijo pozdrav miru »Mir vam bodi«, ker jih loči morda jezik in narodnost? O da bi ne bilo to res! Tista Cerkev, ki pošilja svoje oznanjevalce in celo mučenike v temne afriške pragozdove, v ledene pustinje severnega tečaja, neizmerne puščave in otočja nad brezdanjimi morji je povzdignila svoj glas in hoče drobce narodov odtrgane od njih jedra sprejeti v svojo zaščito. Iz Vatikana že prihajajo vesti, da izdeluje neka komisija posebno pravo, ki naj bo

most sprave med katoličani raznih narodnosti. V zgornji Sleziji, kjer se borijo Poljaki in Nemci za svojo narodno pravico, bo po vestih nekega nemškega lista ustanovljena posebna apostolska delegatura, ki naj pomaga izravnati narodnostne spore in odpraviti zatiranje narodnih manjšin.

Milioni katoličanov vsega sveta se ozirajo danes na sedež Kristusovega namestnika, odkoder mora zadoneti mogočen glas: za mir in bratstvo narodov! Od tam mora zaplati nad vsemi državniki in ljudstvi mogočna misel: Ne zatirajte bratov v Kristusu radi bežne in hipne koristi! Kako veličasten zaključek svetega leta, če iz prestolice Kristusovega namestnika slišimo klic: Mir vam bodi, mir v pravičnosti, ki daje vsakemu kar mu je od Boga odločeno!

DNEVNE VESTI.

Učiteljske v Tolminu - ukinjeno; državna gimnazija otvorjena.

V torek 1. dec. se je raznesla po Tolminu vest, da je učiteljske v Tolminu ukinjeno, ter da je istočasno otvorjena državna gimnazija. Kar na mah so postali učiteljski štirih nižjih razredov gimnazijci, le trije višji razredi ostanejo ter se prekinejo v treh letih. Kakor bi se radi veselili tega velikodušnega daru ter se pristrčno zahvalili visoki vladi, da tako skrbi za našo mladino, ne moremo vendar odobravati tega, kar se je zgodilo.

Pred vsem omenjamo, da je bilo učiteljske ustanovljeno kot slovensko učiteljske (Istituto magistrale sloveno), kjer naj bi se naši mladenci in mladenke vsposobili za učitelje naše mladine v naši deželi.

Ker so bile vse naše srednje šole ukinjene, je naravno, da se je obrnila vsa naša ukaželina mladina največ na novoustanovljeno učiteljske v Tolminu z namenom, da bi se vsposobila za učiteljski stan in da koristi naši mladini na ljudskih šolah. Prišla pa je Gentilijeva nova šolska postava, ki ne pozna slovenske ljudske šole, dosledno tudi ne slovenskega učitelja in slovenske dece. Italijanski učitelj, ki ne zna besedice slovenskega, naj uči naše otroke, če tudi ne znajo besedice italijanskega. Zato so se naše domače šole skoraj napolnile z učitelji in učiteljicami, ki ne poznajo našega jezika. Zato je postalo tudi učiteljske v Tolminu skoraj nepotrebno. Vendar pa bi bili smeli pričakovati, da bi bila učna uprava ukinila spodnje razrede učiteljske vsaj pred začetkom leta. Vsled ukinjenja učiteljske so občutno

udarjeni učenci in njih starši. Že 4—5 let plačujejo starši za svoje otroke v Tolminu najmanj po 2500 lir letno in sedaj je ves ta denar, rekel bi, zavržen; dijaki so se vpisali, da bodo učitelji in sedaj so vrženi na cesto ali na novo gimnazijo, katere pa ne bodo mogli ali hoteli obiskovati. Prepričani smo, da ostane ob božičnih počitnicah polovica dijakov doma.

Da bi bila novoustanovljena gimnazija velike važnosti za našo mladino priznavamo, a v sedanjih razmerah ne. — Razmere v naši deželi dopuščajo le bolj premožnim dijakom, ki gredo potem na kako vseučilišče, da obiskujejo gimnazijo; za te dijake, ki pa jih je le malo, je že dovolj poskrbljeno na italijanskih gimnazijah v Gorici — v Tolminu bo pa gimnazija le životačila radi pomanjkanja dijakov. Tudi so razmere v Gorici za dijake ugodnejše.

Omejujemo se za danes le na te točke ter izjavljamo, da je prekinitev učiteljske v Tolminu velika klopota učiteljem, dijakom, staršem in posebno Tolmincem.

Invalidom, vdovam in sirotam.

Prejeli smo iz Rima sledeče poročilo:

1. Likvidacijski odbor pri generalni invalidni komisiji je sklenil, da teče rok 5 let za vlaganje invalidnih prošelj v novih pokrajinah od 1. oktobra 1921. To velja za invalide same (tako imenovane direktne pokojnine) in ne samo za prošnje vdov, sirot, starišev, bratov in sester (tako imenovane indirektne pokojnine.)

Oni, ki bodo sedaj vložili prošnje pa bodo dobili pokojnino samo s prvim dnevom meseca, ki sledi onemu, ko so vložili prošnjo. To zaradi

tega, ker so zamudili rok za vlaganje prošelj ki ga je določil zakon (31. XII. 1923.)

Zaradi neizplačanih zastankov se morajo prizadevati obračati vedno le na pristojno zakladno nadzorništvo (Delegazione del Tesoro) in ne v Rim.

Pokojnina in vzdrževalnina se nakažejo invalidom in njihovim družinam s 1. okt. 1921, ako so prejeli že prej začasno podporo. Če pa niso prejeli podpore, potem se jim nakazuje pokojnina samo s 1. julijem 1923. V tem pogledu se je napravila mogoče kakšna izjema, da se je n. pr. vdovi nakazala pokojnina od dneva moževe smrti in ne šele od 1. okt. 1921. ali pa od 1. jul. 1923. V takih slučajih je ministerstvo smatralo, da so z možovo smrtjo zmanjkala vdovi vsa sredstva za vzdrževanje.

Do teh ugodnosti pa nima nihče pravice, temveč je v oblasti ministrstva, da izkaže temu ali onemu prošilcu posebno naklonjenost. Zato je brezuspešno v takih slučajih vsako posredovanje, češ da drugi prejema pokojnino že od prej.

Promocija.

V četrtek je bila podeljena na padovanskem vseučilišču čast doktorja prava širom dežele znanemu kulturnemu delavcu g. Janku Kraju. Iskrene častitke naj prejme novi doktor od vseh svojih znancev in prijateljev! Tudi »Goriška Straža« svojemu vnetemu sotrudniku toplo častita.

Izšle so!

Naše nestrpnosti je konec! Danes je tiskarna poslala v svet prve izvede Mohorjevih knjig. Zdaj izdamo le, da presegajo po literarni vrednosti celo lanske. Več o njih bomo še izpregovorili.

Goriška Mohorjeva družba.

Gospodje poverjeniki, ki namestimo sami dvigniti knjige Goriške Mohorjeve družbe, lahko to store do četrтка dne 10. decem-

bra t. l. naprej v uradnih prostorih Corso Verdi št. 1, I. nadstropje (Marzinijeva hiša).

Šibe ali bombone

bo nosil v nedeljo popoldne sv. Miklavž v »Mladiki«. Ne zabite priti ob 4. uri tja, da tudi Vas in Vaše malčke obdari.

Vremena Kranjcem bodo se zjasnila...

Nekje pravijo, da je začela izhajati slovenska »Črna srajca«. To bo naslednica žalostno preminule snoparske »Nove dobe«. Pisal pa bo po črni srajci sam veleučeni gospod Srečko Cavallotti, ki razprodaja v Vidmu svoje črne srajce (Camicia nera). Morda bomo imeli spet kaj zabave in — pouka.

Naveličal se je.

Španski samosilnik Primo de Rivera je baje sklenil, da bo nehal s svojim samosilništvom. Na krmilo bo prišla prava vlada, toda njen predsednik bo še vedno general De Rivera.

Vinogradniki, pozor!

Kmečko delavska gospodarska zadruga v Dobravljah naznanja, da napravi z novim letom destilacijo za žganje ter bo v ta namen kupovala vsako množino zdravih tropin pod jako ugodnimi pogoji. Za te izveste pri zadrugi. — Ker morajo biti tropine (glasom zakona) do 31. decembra t. l. v destilacijskih prostorih ali pa vničene, se opozarjajo vinogradniki, naj ne zamude ugodne prilike.

Žene in rumunske manjšine.

Rumunska princezinja Kantakuzino je sklicala pred tednom dni ženske zastopnice vseh narodnih manjšin na Rumunskem. Na svojem zborovanju so odposlanke sprejele marsikatero sklepe, kako rešiti pereče prašanje narodnih manjšin. Po zborovanju so vse udeležence šle h kraljici in jo prosile, naj se tudi ona zavzame za poštenost in pravičnost med narodi.

Kaj je novega na deželi?

Solkan.

Preteklo nedeljo je vprizorilo naše Katoliško slovensko izobraževalno društvo »Miklovo Zalo«, ki je vspela v vsakem oziru nad vse pričakovanje. Zgodilo se je prvi krat, da je moralo mnogo ljudi oditi, ker ni bilo prostora. Radi tega bomo to igro v kratkem ponovili, da zadovoljimo one, ki preteklo nedeljo niso dobili prostora. Na ta način si hočemo ohraniti njih naklonjenost.

Odbor Kat. slov. izobraževalnega društva se najpristrčneje zahvaljuje slavnemu občinstvu za tako mnogobrojen obisk nedeljske pri-

reditve. Hvala tudi igralcem in igralkam!

Naše »Katol. slov. izobr. društvo« priredi v nedeljo 6. t. m. ob 5. uri popoldne v dvorani g. Alojzija Mozetičarja »Miklavžev večer«. — Spored: 1. »Ptičji kralj«, otroška igra v dveh dejanjih. — 2. Slovesen prihod sv. Miklavža in razdeljevanje darov. — »Če sta dva«, burka v enem dejanju. — Vstopnica: samo za odrasle L 1. — Otrokom je dovoljen vstop le v spremstvu staršev ali drugih odraslih. — Kdor hoče Miklavžu povedati, kaj in komu naj prinese leskovke ali darov, naj se zgasi v soboto po-

Zaslužnemu možu.

Minule dni je praznoval v domačem krogu, brez vsakega hrupa, šestdesetletnico svojega rojstva in tridesetletnico mašništva eden izmed najdelavnejših duhovnikov goriške nadškofije, preč. gospod Franc S. Šmid.

Šmid se je rodil 22. septembra 1865. l. v Železnikih na Kranjskem kot sin uglednega in spoštovanega čevljarskega mojstra in trgovca z usnjem. Prvi pouk je vžival pri blagopokojnem vzgojitelju Levičniku v Železnikih. Od tod je šel v Ljubljano, a iz Ljubljane v Beljak. Višjo gimnazijo je dovršil, kot edini Slovenec z odliko v Bocnu, kjer so takrat poučevali znameniti profesorji. Skoraj vsi njegovi sošolci so se prav izredno vdejavali bodisi v političnih službah, bodisi na literarnem ali znanstvenem polju.

Po končani maturi je stopil v vojaško službo k »cešarskim lovcem«, pri katerih se je povzpelo do poročniške časti. Vendar ni ostal pri vojaštvu. Izstopil je in se vpisal na dušnjsko medicinsko fakulteto. Do

zdravilstva je imel in ima še dandanes nenavadno veselje. Pa tudi tu mu ni bilo obstanka...

Čez eno leto ga dobimo v goriški bogoslovni in avgusta 1. 1892. je v Železnikih na rojstnem domu pel prvo daritev Onemu, kateremu je posvetil vse svoje dušne in telesne moči in sposobnosti.

Najpreje je služboval v divnem Cerknem kot kaplan, zatem na prijaznem Marijinem Celju kot kurat, nato v raztresenem Lokovcu, a slednjič v prelepi Gor. Branici. Kjerkoli je služboval je bil nenavadno priljubljen. S svojimi govornimi zmognostmi, s svojim krepkim, zelo simpatičnim glasom, s svojo izredno duhovitostjo, si je znal bodisi s prižnice, bodisi z odra političnega shoda, osvojiti srca vseh!

Različna so polja njegovega vdejavstva. Naj tu omenimo samo nekatera.

V Cerknem je bil soustanovitelj »Mlekarnice«, duša »Čitalnice«, nemoren učitelj in spovednik.

Na Marijinem Celju mu je bila prva skrb povzdigniti zaostalo gošpodarstvo. Učil, opominjal in svabil je z besedo in dejanjem.

V Lokovcu je ustanovil prvo Slov. kat. iz. dr., cerkveni in društveni pevski zbor ter kovaško zadrugo.

Njegovega dela na Vipavskem ni mogoče popisati. Je preobsežno.

Izkazal se je kot izvrsten organizator v tem, da je popolnoma reorganiziral orlovstvo na Vzh. Vipavskem. Bil je duša, voditelj in predsednik »Vzh. Vip. Orla«. Njegova hiša je bila naravnost oblegana od raznih predsednikov, načelnikov in vadičev mnogostevilnih orlovskih udruženj Krasa in Vipavskega. Koliko truda, stroškov in naporov, veselja in razočaranja je v tem času doživel, ve jubilant le sam. Niso imele nivali zaman njegovi sobratje in drugi pošteno misleči ljudje njegov dom: »Hotel pri rdečem križu, kjer dobiš brez ficka vsu špižu«. —

In njegovo leposlovno delo? Redki, zelo redki so oni, ki jubilanta poznajo od te strani. Kje so njegova pesniška dela, bi znali povedati le uredniki revij in časopisov. Skrivajoč se pod raznimi pseudonimi je dopisoval najrazličnejšim katoliškim slovenskim, nemškim in hrvatskim listom v pesmi in prozi. Glavna zbirka njegovih pesniških

proizvodov neobjavljenih je — izginila!

Tudi njegovo politično udejstvo vanje ni bilo brez pomena. Ni je bilo politične trdnjave, da bi je on s svojo fineso, dostojnostjo in pošteno močatostjo ne obvladal. S svojim nastopom si je pridobil celo spoštovanje svojih največjih nasprotnikov. Naj še omenimo, da je bil z največjimi voditelji slovenstva v neprestanih stikih in najpristrčnejšem prijateljstvu. Tako z dr. jem Krekom, dr. jem Lampetom E., Šim. Gregorčičem, Volaričem itd. itd.

Ne mala zasluga gre njemu, da se je slovensko moško kopersko učiteljske svoječasno premestilo iz Kopriva v Gorico!

Ni dovolj prostora v stólpcih cenj. »Gor. Straža«, da bi to osebnost natančneje opredelili in po zasluženju opisali. Namen teh skromnih vrstic je samo spomniti se ob priliki slavlja moža, kremenitega moža, ki je vse svoje globoke zmognosti, vse svoje srce in vsa svoja mehka čustva daroval Bogu in svojemu ljubečemu narodu trpinu! — — Pavle.

poldne in v nedeljo dopoldne pri Juliju Kanclerju, v nedeljo popoldne do prihoda Miklavža pa v dvorani. Odbor.

Batuje.

Po kratkem odmoru se je zopet pojavila med nami bela žena, ki si je izbrala drago žrtev. Po kratki boleznici je dne 29. m. m. umrl mladenič železničar Krušec Peter. Kako si je dragi pokojni s svojim mirnim in blagim značajem znal pridobiti srca vseh, ki so ga poznali, je dovolj jasno pokazala udeležba pri pogrebu. Kljub neprestanemu deževanju se je zbrala velika množica od blizu in daleč, da je spremila pokojnika k večnemu počitku. Kratek, a ganljiv poslovljni govor na grobu tovariša kakor tudi pretresljive žalostne kepevskega zbora pod vodstvom našega požrtvovalnega pevovodje so spravile marsikako solzo v oko. Ti pa, dragi Peter, počivaj v miru! Lahka naj ti bode domača gruda!

Naši kokošarji so pa za enkrat imeli smolo. Da bi odvrnili od sebe sum, so hoteli vso krivdo zvaliti na ubogo nedolžno lisico. Ukradeni kokoši so zato kar odtrgali glavo in jo pustili v red kurnikom, ostali del so vlekli po vasi, da se je cedila kri. A glej, krvi je bilo toliko, da je barvala pot prav tja pred lisičjo luknjo. In res so tam našli lisico, bil pa je tudi lisjacek. No sedaj se že nahajata oba v bolj varnem brlogu. Naše kurke pa vendar enkrat lahko sne spanje pravičnega.

Lokavec pri Ajdovščini.

Poročati moramo o ponovnem zelo uspelem ljudskem predavanju s skioptičnimi slikami, ki ga nam je podal v nedeljo naš g. šolski vodja Leopold Paljk. Občinstvo je napolnilo šolsko dvorano do zadnjega kotička in poslušalo z vidnim zanimanjem zares nad vse poučljivo predavanje o jetiki. Mnogoštevilne skioptične slike so kaj dobro pojasnjevale to — belo kugo, ki zavzema tudi na deželi čim večji obseg. G. predavatelj nam je prav lepo opisal razna jetična obolenja, kakor: škrofulozo, raka itd., pojasnjeval življenjske bakterije, povedal o vzrokih in poteku jetike in kako jetiko odvrčamo in zdravimo. Vsi smo mu za ta poučna in prevažna predavanja za ljudsko zdravje zelo hvaležni in komaj čakamo, da nas zopet povabi v hram prosvete.

Iz Ozeljana.

V družini Konič se je zgodil v sredo zvečer žalosten slučaj. Ob 8. uri zvečer se je družina grla na ognjišču. Oče Konič je pokladal na ogenj čulje. Kar naenkrat je patro na, ki je bila skrita v drvu eksplodirala in je težko ranila očeta družine. Še isti dan so ga pripeljali v bolnico v Gorico; na posledicah rane je revež v petek zvečer umrl. Zapustil je mlado vdovo z dvema malima otrokoma. Oblastvo naj se požuri, da dobi družina pokojnino!

Zaradi eksplozije je bila poškodovana tudi hiša in premičnine. Škoda se ceni na 3000 lir. Koliko žrtev bo moralo naše ljudstvo še prestati zaradi nesrečnih eksplozij? Skrajni čas bi bil, da odstranijo oblastva nevarnost, ki vedno grozi življenju in imetju naših ljudi!

Gore nad Idrijo.

V četrtek dne 26. novembra 1925 se je vršila v naši župniji izredna slovesnost. Ob asistenci sosednih gospodov je domači g. župnik blagoslovil dva nova zvonova za našo župno cerkev. Že v torek je bila vsa vas pokoncu, ko so pripeljali na lepo okrašenem vozu zvonove na Gore. Mali zvon, že skoraj stoletni starček, — drugo leto bo namreč ravno 100 let, kar je bil vlit — ju je že od daleč veselo pozdravljajal. Po blagoslovu je imel g. župnik v lepo okrašeni cerkvi govor o pomenu zvonov. Pri tej priliki smo dolžni hvaliti tvrdki G. B. de Poli v Vidmu, ki nam je zvonova vlila na tančno po napravljeni pogodbi. Predvsem pa gre zahvala požrtvovalnim župljanom! Tupatam je kdo

rekel: Država nam ne dá zvonov, jih napravimo pa sami, brez njih ne ostanemo! Naj stanejo kolikor hočejo, imeti jih hočemo! Niso se strašili stroškov! Vsak brez izjeme je prostovoljno prispeval po svojih močeh. In sedaj jih imamo! Zvonovi sami naj oznanjujejo po širni okolici, da biva na Gorah ljudstvo, ki je požrtvovalno, verno in vneto za čast božjo in lepoto hiše božje!

Prvačina.

Niso še izzveneli glasovi slavlja v Batujah, kjer je obhajal redek jubilej g. župnik, doma iz Prvačine, »odkoder ne more nič dobrega priti« — tako nekateri pravijo, — ko so v soboto zvečer zabrneli prvaški zvonovi v razsvetljenem zvoniku, da zapoje svoje voščilo ob 25-letnici župnikovanja g. Jožeta Prižmožiča. Ob istem času je v imenu občine čestital g. župniku župan, ki je pripeljal tudi godbo, da je zaszvirala podoknico. Drugi dan smo obhajali obenem s slovesnostjo farnega patrona sv. Andreja tudi 25-letnico, odkar je prišel med nas za dušnega pastirja g. župnik. Slovesno službo božjo je opravil g. dr. Andrej Pavlica, ki je s svojim govorom privabil našim ženam solze v oči. Med sv. mašo smo z izrednim vžitkom poslušali Hallerjevo melodiozno, a težko lat. mašo. Mladi mešani zbor je od lani napredoval. Za praznik sv. Andreja je zbor izvežbal priznan glasbenik, ki se je zelo potrudil in mnogo žrtvoval, za kar mu gre najlepša hvala. Pri mizi so se izvršile najrazličnejše čestitke in zahvale v vezani in nevezani besedi tako godovnjaku Andreju, kakor tudi »srebrnemu« župniku, ki že celega četrta stoletja vodi našo faro. Zastopana je bila č. duhovščina po gg. iz sosednih vasi, občina, učiteljstvo in ključari obeh cerkva. Po napitnicah in čestitkah je v vezani besedi poskrbel za zabavo in smeh nekdo »iz tiste vasi, kjer grada ni, pa vsak, kdor vas obišče, najprej grad išče«. Po litanijah so prišli čestitat tudi župnikovi dobri znanci iz Gorice. Večer je bil določen pevskega zbora, ki se je skoro polnoštevilno odzval prijaznemu vabilu. Opazili smo, da so pevci še prav dobro peli umetne pesmi, ki so se jih učili že pred 6. leti. Ko bi imeli dobrega stalnega vadiatelja, bi se brez skrbi kosali z našimi najboljšimi zbori. Pa ga ni in ga, žal, najbrž ne bo. — Med veselimi narodnimi in umetnimi pesmimi je čas hitro mineval. Posebno Šimnova »Soči« in »Nazaj v planinski raj« sta g. župniku priklicali v spomin nepozabne dneve v Logu in Kobaridu, kjer je služboval 9 let. V vselem razpoloženju smo voščili g. župniku, naj bi ga Bog spremenil iz »srebrnega« v »zlatega«. Njegovemu blagemu delu želimo obilnega blagoslova od zgoraj. Pohvale so vredne tudi tiste pridne roke, ki so pripomogle, da je bil oltar sv. Andreja tako okrašen, kot da je majnik natresel cvetja in zelenja nanj. — o.

Rnjževnost in umetnost.

»Iz dežele potresov«.

V založbi Tiskovne zadruge v Ljubljani je izšla knjiga: L. Hearn, »Iz dežele potresov«, knjiga o Japonski, poslovenil J. Baukart. Cena broširani knjigi 28 din., vezani v celo platno 38 din., po pošti 2 din. več. Knjiga popisuje Japonsko, deželo vzhajajočega sonca in njene mičnosti v zelo lepem in lahkem slogu.

Dr. Franc Veber:

Estetika. Psihološki in normativni temelji estetske pameti.

XVI + 344 str. 8°. Publikacija »Znanstvenega društva za humanistične vede v Ljubljani.« Natisnila in založila »Zvezna tiskarna in knjigarna« v Ljubljani 1925. Splošna knjižnica — znanstvena zbirka št. IX. Cena broš. Din 150, vez. Din 162.

V pričujočem delu, ki je pri nas Slovincih prvi spis te vrste, podaja avtor po vzorcu svoje pred dvema letoma izišle »Etike« najprej psihološko ozadje estetskega človeškega udejstvovanja, ki mu sledi tudi tu poizkus estetike kot posebne logike, kot logike estetskega čustvovanja. In vodilna načela njegove etike ločijo markantno tudi pričujočo knjigo od tradicijskih.

Uvodne misli se pečajo s predmetom in načelnim delokrogom estetike. Prvi del je psihologija elementarnega estetskega doživljanja, drugi del pa psihologija kompleksnega. Tretji del je normativna estetika, pojmovana kot logika estetske pameti. Četrty del prenaša dobljene izsledke na problem umetnosti, podaja nje definicijo in psihološki izvor, nje klasifikacijo in mesto v kulturnem in splošno biološkem razvoju človeštva. Ker so se avtorjevi posamezni nazori strnili v neko organsko celoto, ki obsega vsa temeljna vprašanja sodobne estetike, in ker piše avtor pri vsem varovanju znanstvene strogi gosti vendar več ali manj splošno umljivo, bo knjiga dobrodošla vsakemu, ki si želi na tem polju temeljite poglobitve. Knjigi je pridejan tudi izčrpen stvarni register. Na roča se delo pri založnici Zvezni knjigarni v Ljubljani, Marijin trg šte. 8.

Josip Jurčič, Zbrani spisi.

Druga izdaja. Uredil dr. Ivan Prijatelj. IV. zvezek. Izdala in založila Tiskovna zadruga v Ljubljani, 1925. XXI. 453 str. Cena broš. knjigi Din 72, v celo platno vezani Din 86, v pol franc. vezavi Din 92., poština Din 4 več.

Zbirka »Slovenski pisatelji«, ki jo izdaja Tiskovna zadruga pod uredništvom odličnega literarnega historika univ. prof. dr. Prijatelja, se odlikuje po splošno priznanih prednostih: tekst, sicer prilagoden sedanjemu pravopisu, skrbno čuva pisateljevo individualnost sloga, literarno in historičen uvod duhovito analizira v zvezku obsežene spise, dodane urednikove opombe pojasnjujejo postanek spisov in tolmačijo njih temnejše odstavke s čisto novim, zanimivim gradivom.

Pravkar izdani 4. zvezek Jurčičevih zbranih del vsebuje devetero raznolikih spisov iz dobe njegovega dunajskega univerzitetnega šolanja v letih 1866—1868, sad bujno in plodovitega talenta in pisateljevih gmotnih neprilic, ko je pisal zaradi denarja za Mohorjevo družbo ljudske povestice in pravopisne učne tedence (Golida, Dva brata, Sin kmetskega cesarja). Izrazita zgodovinska povest njegovega romantično in realističnega pripovedništva je »Hči mestnega sodnika«, drastično in humoristična v ljudskem jeziku napisana je »Kozlovska sodba v Višnji gori«. V dosedaj prvič med spisi priobčenem »Božidarju Tirtlju« ironizira Jurčič prvi med slovenskimi pisatelji puhoglavega »rodoljuba«, beračeva pripoved »Nemški valpet« opisuje drastično »original« na kmetih, humoristično koncipirana »Črta iz življenja političnega agitatorja«, priobčena v novoustanovljenem »Sl. Narodu«, je feljtonistična enodnevica. V »Sosedovem sinu« nam je vpodobil dejansko vsakdanje življenje nekdanje dolenske vasi v pristni domači govorici. — Pričujoči zvezek spada med najboljše literarne proizvode letošnjega leta.

Pozdravi fantov - vojakov

Pozdravi fantov iz Verone.

Preganjamo dolgi zimski čas. V mnogih urah nas razveseli le »Goriška Straža«; prihaja nam še dosti redno. Mi jo pa pričakujemo kot golobčka, ki nosi pozdrave iz domovine.

Pošiljamo tudi mi zdaj tople pozdrave vrli »Straži«, njenim bratcem, staršem, bratom in sestram,

vsem prijateljem in prijateljicam. Prav posebno se pa spominjamo letnika 1906. Povemo pa fantom na uho, da ne bo moč dosti misliti na dekleta, ko jih bodo stenice ščipale v bedra.

Hvala Evstahij, Dol. Tribuša; Nuzdorfer Avgust, Duple; Uršič Ivan, Duple; Kukovič Jožef, Škedenj, Trst; Nemec Ivan, Vrtovlje; Močnik Franc, Orehek; Babič Henrik, Plavje. Vsi pri 8. topniškem polku v Veroni.

Listnica Kmetsko-delavske zveze in političnega društva »Edinosti« v Gorici.

1. K. N. Ponikve. a) Zadevo glede ceste smo izročili posl. Besednjaku; b) radi bi pomagali 51 posestnikom, ki so prejeli plačilni nalog za doplačilo žganjekuharske pristojbine; pozizkusili bomo, vendar nimamo mnogo upanja, da bo naše posredovanje uspešno.

2. P. I. Slap pri Vip. Za Vas je tažništvo ponovno vložilo prošnjo na izredno kr. komisijo v Vidmu, da bi Vam izpraznila stanovanje. Ko dobimo odgovor, Vas obvestimo.

3. I. P. Jablanica, Dolnji Zemon. Ali Vam je bila kdaj pokojnina zavrtnjena po negativnem odloku finančnega ministerstva? Odgovorite nam na to vprašanje.

4. S. P. Škrbina. V Vaši zadevi bomo posredovali na pristojnem mestu. Vendar zglasite se ob priliki v tajništvu, ker potrebujemo bolj natančne podatke.

5. O. K. Čezsoča. a) Rekurz je dovoljen le, če presega vojna odškodnina lir 50.000; b) glede konkordata na premičninah nismo še prejeli odgovora od finančne intendance v Trstu.

6. P. Š. Levpa. Plačati morate; napravite pa prošnjo da se Vam znesek zniža; če ne morete sami prošnje sestaviti, pošljite dopis, ki ste ga prejeli tajništvu, da vložijo v Vašem imenu prošnjo pri pristojnem uradu.

7. I. K. Plužna - Bovec. Če ste se pogodili s tvrdko, da Vam obnovi hišo proti odstopitvi vojne odškodnine, potem niste dolžni plačati zneska, ki ga od Vas tvrdka zahteva. Zglasite se z vsemi listinami pri tajništvu Kmečko-delavske zveze v Bovecu in naprosite ga, da zbere vse podatke, ki naj jih odpošlje po tem podpisanemu tajništvu. Priložite tudi prepise pogodbe, ki ste jo sklenili s tvrdko.

8. I. I. Šebrelje. Rekurz je tajništvo odposlalo direktno davkariji v Idriji.

9. I. K. Bovec. Rešitev Vaše pokojninske prošnje je tajništvo urgiralo in pričakuje, da dobi v kratkem ugodni odgovor.

10. Močilnik Fr. Ročinj. Zglasite se ob priliki radi Vaše pokojninske Tajništvo.

Listnica upravnništva.

Tomaž Kverh, Trenta: Radi zaželenih pojasnil obrnite se na g. učitelja Luznika v Dornbergu ali pa na Jerneja Šinigoja, ki ima svoj oglas v zadnjih številkah »Straže«.

Listnica uredništva.

A. G., Šmarje: Ker Vaš dopis ni odgovor na kak javen napad v listih, ga ne moremo priobčiti kot dopis, temveč bi ga morali uvrstiti med oglase kot »Poslano«. To bi Vas pa stalo okrog 40 lir.

ROB. BERKA

se je

PRESELIL

s svojim ZOBOTEHNIŠKIM ateljejem

na

Corso Verdi 36, Gorica

Delavsko konsumno društvo — — — v Podgori — — — vabi na

izredni občni zbor.

ki se bo vršil v nedeljo dne 6. decembra 1925 ob 3. uri popoldne v dvorani gosp. Štefana Breganta s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo o društvenem stanju.
2. Pregled računov.
3. Volitev ravnateljstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Odbor.

Sadike za sadno drevje, za okrasenje, cvetlični in drugi grmi se dobe pri vrtnarskem podjetju Oskar Voigtländer, Gorica, ulica Casa rossa 11 (pri Rudeči hiši).

Kje dobite pristna domača vina? Pri »Vinarski zvezi« v Gorici, ulica Formica števil. 1 (tik Korna). Zveza ima v svoji zalogi izborna domača vina vseh vrst, po zmerni ceni. — Poskušajte!

Gostilna na prometnem kraju se vzame takoj v najem. Ponudbe pod »Gostilna takoj« na upravo.

Plačilna natararica išče primerne mesta. Ponudbe pod »Plačilna natararica« na upravo.

Trte cepljene in sadno drevje prodaja Rudolf Tavčar, Ivanjgrad p. Comeno. Cenik na zahtevo. — Več izveste pri Rajkotu Stepančiču, Via Ponte Isonzo 48. v Gorici.

Zgodnji grah »Express« iz Erfurta po L. 8.— kg prodaja J. Ušaj, Gorica, Via Favetti 6.

Pozor kmetovalci in trgovci! — Na prodaj imam več posestev in grajščino (Čardak) v raznih delih Bosne. Cene so zelo nizke, zemlja plodovita. Da pa ne nasedete raznim koristolovcem, dajem pojasnila vsakemu našemu Slovincu brezplačno: Jernej Šinigoj, trgovački putnik, Vojvode Putnika ulica 57. Banjaluka, Bosna.

Naš zdravnik je
dr. RADO SFILIGOJ
Gorica, Travnik 5-1.

Röntgenologični zavod
za zdravljenje in diagnostiko
primarija **Dr. A. DE FIORI**
v GORICI, CORSO VITT. EM. III. št. 14
SPREJEMA OD 9 - 12 IN 2 - 4

ZDRAVNIK
Dr. Just Bačar
Gorica, Viale 24 Maggio št. 9
Zdravljenje s Sollux-žarki
in ultravijoletnimi žarki.

Cassa di risparmio

unita al Monte di Pietà di Gorizia
di fondazione Conte Thurn - - -

Goriški mont

(Hranilnica)

Ustanovljen 1831

Sedež Via Carducci 2

Operacije zavoda.

Hranilne vloge in vloge na tekoči račun. — Posojila na nepremičnine z eno zapadno dobo, s plačilom na obroke in z amortizacijo. — Tekoči računi z jamstvom na vknjižbe, menice in vrednostne papirje. — Posojila občinam in javno priznanim korporacijam. — Predjumi in posojila na vrednostne listine. — Nakup vrednostnih listin ter v tekočem polulete zapadlih odrezkov Eskomptovanje in reeskomptovanje menic.

Brezplačno izdavanje nakazil na »Banca d'Italia« in na »Istituto di Credito delle Casse di Risparmio Italiane v Rimu.« — Navadna hramba ter uprava vrednot. — Sodni pologi.

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke v Gorici

Corso Verdi »Trgovski Dom«

Telefon št. 50 — Brzjavni naslov: Ljubljanska banka

Delniška glavica	CENTRALA	Rezerva SHS
in rezerve:	LJUBLJANA	Din.
Din. 50,000.000		10,000.000

Podružnice: Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metkovič, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje: na vložne knjižice po čistih 4% (davek plača banka sama). Na tekoči račun ter proti odpovedi najbolje po dogovoru.

Sprejema tudi dinarske vloge in jih obrestuje najugodnejše. — Izvršuje denarna nakazila na tu in inozemstvo. — Nakupuje in prodaja svakovrstne valute, vrednostne papirje in srečke.

Plača vedno priznana najvišje dnevne cene za obveznice vojne odškodnine (bone).

Izvršuje sploh vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantneje.

Plačam najvišje cene za kože lisic, podlasic, kun, zajcev, mačk, veveric, jazbecev i. t. d. i. t. d. Prodajam PASTI in POSEBNO MESO za lov na divjačino.

Delavnica za strojenje in barvanje

Nihče nima pravice kupovati zame

WALTER WINDSPACH

GORICA - Via Carducci 6 - GORICA

Pozor na izpremenjeni naslov!

„Mundlos“ šivalni stroji
„Göricke“ dvokolesa, motorini „Fiam“
belgijske puške se vdobe le pri
Josipu Kerševaniju-Gorica

Piazza Cavour št. 9

Mehanična delavnica, Piazza Cavour števil. 9.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

(Gradska štedionica)

===== v LJUBLJANI =====

Stanje vložnega denarja preko 125 milijonov dinarjev ali 500 milijonov kron
Sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju.

Zlasti plačuje za vloge po dogovori v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kakor kjerkoli drugod, ker jamči za nje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana.

z vsem premoženjem in davčno močjo. Ravno radi tega nalagajo pri njej tudi sodišča denar mladostnih, župni uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je

popolnoma varna.

Obiščite domačo tvrdko

Andrej Maurič

Ulica Carducci 3 Gorica Ulica Carducci 3

Bogata izbira domačega in inozemskega sukna, velika zaloga perila, cvilha za postelje, kovtrov, odej, zaves, raznih vrst tkanin itd. itd. — — —

Velika izbira kožuhovin

Lastna krojačnica. — Sprejema vsako naročilo za ženske in moške, katero izvršuje po najnovejšem kroju. — Velika zaloga izgotovljenih oblek, sukenj, dežnih plaščev za ženske, za moške in za dečke. — — —

Cene solidne.